

1. međunarodno savjetovanje – Okrugli stol arhivista Hrvatske i Slovenije

Arhivska suradnja na međunarodnim projektima

Tuheljske Toplice, 15. – 16. svibnja 2008.

Dugogodišnja suradnja Hrvatskog arhivističkog društva i Arhivskog društva Slovenije rezultirala je organizacijom i održavanjem prvog međunarodnog savjetovanja hrvatskih i slovenskih arhivista na temu »Arhivska suradnja na međunarodnim projektima« 15. i 16. svibnja 2008. u Tuheljskim Toplicama. Sudjelovalo je četrdeset sedam predstavnika većine slovenskih i hrvatskih državnih arhiva. Savjetovanje je bilo osmišljeno na taj način da su sudionici prvog dana upoznati s osnovnim pravilima i načelima prijavljivanja na natječaje Europske unije za njezino sufinanciranje kulturnih projekata u sklopu »Programa kultura (2007.-2013.)«, dok su drugog dana upoznati s projektima već realiziranim u tom obliku. Skup se pokazao iznimno poticajnim, zahvaljujući svojim žustrim raspravama i zanimljivim predavanjima te znanju koje su sudionici dobili o navedenoj temi.

Savjetovanje je otvoreno potpisivanjem zajedničke hrvatsko-slovenske Deklaracije o suradnji dvaju arhivističkih društava i potencijalnoj organizaciji sličnih događaja u budućnosti. Nakon potpisivanja Deklaracije i pozdravnih govora predsjednice Hrvatskog arhivističkog društva Deane Kovačec i predsjednice Arhivskog društva Slovenije Mirjane Kontestabile Rovis uslijedila su izlaganja. Prvo je održala Anja Jelavić, predstavnica Kulturne kontaktne točke pri Ministarstvu kulture, o »Programu kultura (2007.-2013.)«. Upoznala je sudionike s osnovnim ciljevima i organizacijom programa, zemljama koje u njemu sudjeluju te mogućnostima financiranja projekata unutar istog. U nastavku je bilo riječ o organizaciji partnerstva na jednom kulturnom projektu, gdje se objavljuju natječaji za financiranje istih te kako treba izgledati i kamo treba uputiti prijavnicu za dobivanje novčanih sredstava za financiranje takvih projekata. Sljedeće izlaganje na istu temu održala je Tanja Kos iz slovenske Kulturne kontaktne točke, vladine organizacije koja djeluje u okviru Zavoda za sodobno umetenost SCCA u Ljubljani. Njezino izlaganje se nije ograničilo samo na »Program kultura (2007.-2013.)« već je govorila i o slovenskom sudjelovanju u programu »Kultura (2000.-2006.)«. Ona je iscrpno izvijestila o uspješnim projektima koji su izvedeni i financirani iz fondova navedenog programa, a bilo je riječ i o broju projekata prijavljenih i za »Program kultura (2007.-2013.)« koji je potencijalno zanimljiv i za hrvatsku stranu. Ovaj blok zaključen je izlaganjem Vesne Silič, predstavnice Nacionalne kontaktne točke pri Službi Vlade Republike Slovenije za lokalnu samoupravu i regionalnu politiku. U izlaganju »Operativni program Slovenija-Hrvatska 2007.-2013.« ona je predočila statistički pregled financijskih ulaganja EU u slovenske kulturne projekte. Vesna Silič također je podastrijela detaljne podatke o vremenskim rokovima za prijavu takvih projekata, osnovne informacije o načinu planiranja istih, a dala je i smjernice za ispunjavanje prijavnice.

Nakon ručka uslijedila je radionica na temu »Program kultura (2007.-2013.)« pod vodstvom Anje Jelavić i Tanje Kos koja je zamišljena kao praktičan vid upoznavanja sa strukturom fondova i postupkom apliciranja. Sudionici savjetovanja su upoznati s projektima koje je moguće prijaviti, načinima suradnje sa zemljama par-

nerima, načinom podjele financijskih troškova i službenim glasilima u kojima se objavljuju natječaji za financiranje projekata od strane Europske unije. Najveći dio vremena u radionici bio je posvećen planiranju projekta od ideje do njegove prijave. Naglasak je bio na vremenskim terminima pri planiranju svake pojedine faze projekta, dokumentaciji koja se treba prikupiti za prijavnicu, kao i o financijskim izvještajima koji se trebaju priložiti. Na kraju je podrobno obrazložen sistem bodovanja svakog dijela prijavnice te upozoreno na elemente o kojima se posebno vodi računa prilikom ocjenjivanja. Sljedeća radionica pod vodstvom Tanje Kos i Jove Grobovška bila je posvećena istoj tematici. Gospodin Grobovšek u svom je izlaganju obuhvatio koncipiranje i tijek jednog cijelog projekta, od idejnog oblikovanja, odabiranja partnera, prikupljanja dokumenata, financijskih izvještaja do pisanja prijavnice i same, službene prijave projekta. Pritom je posebno upozorio na to što se u svakom navedenom segmentu posebno ocjenjuje. Uputio je i na izvore informacija o prihvaćenim i realiziranim projektima u okviru EU. U svojem poticajnom i duhovitom izlaganju pružio je i uvid u svakodnevicu »jednog europskog birokrata« i upoznao sudionike savjetovanja s načinom rada u Bruxellesu. Ovom radionicom je zaključen prvi dan savjetovanja koji je završen svečanom večerom u kuriji Mihanović.

Drugi je dan započeo izlaganjem Aleksandra Panjeka iz znanstveno istraživačkog centra u Kopru na temu »Mogućnosti zajedničkog sudjelovanja na području kulture i kulturne baštine«. On je upoznao sudionike s iskustvima »Univerze na Primorskem« u prijavi i realizaciji 48 vlastitih projekata u sklopu programa Europske unije u 2007. godini. Posebna pažnja tijekom izlaganja je posvećena slovensko-hrvatskoj suradnji u zajedničkom projektu »Srce Istre« (Heart of Istria) čiji cilj je bio pružiti što bolju perspektivu razvoju turizma u slovenskom i hrvatskom dijelu Istre. Nakon ovog uslijedilo je izlaganje Hrvoja Stančića o »Očuvanju e-baštine: izazovi, rizici i suradnja«. Profesor Stančić dao je pregled aktivnosti Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu na tu temu, od školovanja stručnjaka u okviru bolonjskog sustava do sudjelovanja Odsjeka u različitim kulturnim projektima. Zadnje izlaganje, ono ravnateljice Državnog arhiva u Trstu gospođe Grazie Tato i gospodina Antonija Montedura, bilo je posvećeno projektu digitalizacije katastra tog arhiva. Oni su prenijeli svoja pozitivna iskustva u očuvanju arhivskoga gradiva nastala zahvaljujući projektu, ali i upozorili na probleme s kojima su se suočili prilikom digitalizacije koji su se posebno odnosili na formate karata i teškoće prilikom njihovog snimanja. Na kraju je uslijedio okrugli stol na kojem su sudjelovali svi sudionici savjetovanja čime je ujedno savjetovanje i zaključeno. U zaključnoj raspravi je sumiran cjelokupni program rada, a otvorena su neka nova i stara pitanja te problemi vezani za slabu povezanost arhivistike kao znanosti i sveučilišta u Sloveniji. S tim u vezi raspravljen je i problem cjeloživotne edukacije hrvatskih, ali i slovenskih arhivista. Okrugli stol je zatvoren odlukom o osnivanju skupine koja bi se bavila mogućnostima kandidiranja hrvatsko-slovenskih projekata za programe Europske unije.

Sudionici su iz mnoštva predavanja i rasprava, ponijeli znanje o prijavi željenog projekta i izgledu prijavnice za kulturni program EU. Između danih informacija važno bi bilo izdvojiti pet točaka o prijavnici. Prva je mudar izbor partnera na pro-

jektu, druga se odnosi na izbor jezika na kojem će prijavnica biti napisana, treća se odnosi na vođenje računa o predrasudama ocjenjivačke komisije, a četvrta o integranju pravila natječaja u prijavnicu. Zadnja točka koja se ustvari najviše ocjenjuje je osobnost, kako prijave, tako i projekta koji se prijavljuje. Preporuča se timski rad pri pisanju prijavnice. Zbog zahtjevnosti posla pametno je podijeliti tim na dva dijela. Jedan dio se treba baviti financijskim osiguranjem projekta, a drugi razradom ideje o projektu i pismenim sastavljanjem prijavnice. Na kraju ipak ostaje osnovno pitanje koje je zaokupljalo sve sudionike savjetovanja i koje je bilo motiv čitavog programa rada: zašto sudjelovati u europskim kulturnim programima i zašto se natjecati za financiranje projekata putem europskih pretprikladnih fondova? Navedeno je mnogo pozitivnih i negativnih razloga, no posebno valja istaknuti sljedeća tri: na prvom mjestu je mobilnost kulturnih djelatnika i kulturnih djela na prostoru EU, što uvelike olakšava povezivanje hrvatskih arhivista na kulturnoj razini s ostatkom EU. To je u uskoj vezi sa sljedećim razlogom, interdisciplinarnim povezivanjem kompatibilnih suradnika, primjerice arhivista i turističkih djelatnika, kako u okviru Hrvatske, tako i u širem kontekstu EU. Naposljetku je posebno istaknuta važnost očuvanja kulturne baštine koja se ostvaruje zahvaljujući interdisciplinarnim projektima u okviru kulturnih programa EU.

Ivana Levstek